

APUNTS D'ACTUALITAT SOBRE L'ACCIÓ DE LA FIMARC (juny 2010-abril 2011) presentat a 40JN

Aquest apartat pretén donar de manera resumida els principals continguts del treball fet per part de la FIMARC (Federació Internacional dels Moviments d'Adults Rurals Catòlics) des de la Jornada Nacional de l'any passat, 2010.

1. Informacions generals del Secretariat Internacional .- Els membres del Buró es varen reunir a Seül (Corea) del 6 al 11 de setembre de 2010 per treballar principalment sobre el pla de treball per a 2011 i per avaluar l'Encontre Mundial fet al Paraguai durant el mes de març. Van acordar: organitzar una campanya pel Dia Mundial de l'Alimentació, ampliar la convocatòria de candidatures fins el gener de 2011 per tal de substituir l'Assistent Eclesiàstic (consiliari), i organitzar un seminari sobre el tema "Economia i finances alternatives" el mes d'abril de 2011 a Assesse.

2.- Notícies de la coordinació europea (carta número 11, juny 2010) .-

Amb aquesta primera carta als moviments europeus després de la Trobada mundial de Paraguai, la coordinació europea ens informa sobre el seminari que organitzarà el KLB de Bavaria a Wies del 21 fins al 25 de febrer de 2011 sobre el tema de "valors de l'agricultura". En segon lloc, destaca la campanya "Fair-Wandel Dein Klima" - Fira "Canvieu el vostre clima" que el KLB d'Alemanya llança amb caràcter nacional sobre els desafiaments del canvi climàtic.

Els objectius d'aquesta campanya s'han definit, molt en clau de moviment, d'aquesta manera: 1/• Promoure les xarxes a dins el moviment i reforçar-les. 2/Desenvolupar les nostres pròpies capacitats. 3/Millorar els nostres coneixements sobre el canvi climàtic i un estil de vida sostenible. 4/Canviar i ajudar els nostres membres a canviar les seves actituds i el seu ambient social. 5/Perfilar i posicionar el KLB a dins de l'Església i de la societat.

L'eslògan: de la mateixa manera que hem fet esforços per promoure el comerç equitatiu, la campanya té com a objectiu promoure un "Canvi equitatiu". Això ens permet accentuar la dimensió internacional d'aquest desafiament i dels seus diversos impactes. *"Hem d'establir d'inici que la qüestió del clima està estretament lligada als principis de justícia social i de pau"*. A més, el camp hauria de ser entès com una oportunitat de canviar "el clima social" en els pobles per desenvolupar un "ambient ecològicament amable" dins de la comunitat.

Es van planificar dos tipus d'accions:

A/ una acció central que es desenvolupés al llarg de l'any i a la qual cadascú era convidat a participar-hi, començant pels membres dels grups en les parròquies fins el president o la presidenta al nivell nacional. Cada membre, dins el KLB hauria d'actuar com un agent de multiplicador convidant altres persones de la societat a donar suport a la campanya. Es va decidir centrar les accions sobre la reducció de les nostres pròpies emissions de CO2 i desenvolupar alternatives a la utilització de les cotxes. (estalviant quilòmetres per cotxe: per exemple utilitzar una bicicleta per anar a la feinaels transports col·lectius....gaudir de les vacances en llocs més a prop de casa...., etc.). L'objectiu: aconseguir economitzar uns 2.500.000 km.

B/ Un dia d'acció al voltant dels dies 16 o 17 d'octubre coincidint amb el Dia mundial de l'alimentació.: • Plantar arbres en altres països. • Dedicar temps a caminar junts en el propi poble per descobrir la gent i la bellesa de la natura. • Organitzar un dinar equitatiu amb els veïns. • Organitzar accions per experimentar la natura de manera més intensiva. • Imaginar accions per gastar menys energia. Totes aquestes accions seran documentades per fotos, comunicats de premsa, articles ... I per descomptat difondre aquesta campanya llargament en altres països i així multiplicar els seus impactes.

3.- Crida de la FIMARC pel Dia Mundial de l'Alimentació 2010.- La FIMARC celebra cada 16 d'octubre el Dia Mundial de l'Alimentació. Un menjar sa és un dret fonamental, no només per als éssers humans, sinó també per a tots els organismes vius. Però en realitat, l'accés a un menjar sa és un somni per a les comunitats més empobrides en totes les parts del món. Segons l'Informe de les Nacions Unides, un nen mor cada 7 segons per causa de fam o de malnutrició. El nombre de persones que pateixen de fam ha superat els mil milions de persones en moment més crític de la crisi alimentària i financera i ... la majoria d'aquestes persones estaven vivint en el món rural.

Com a moviment rural, és de la nostra responsabilitat sensibilitzar i iniciar accions concretes per reduir aquesta crisi alimentària a tots els llocs del món. En aquest context, la FIMARC convida a cada un dels seus moviments membres a participar de manera ben concreta en el Dia Mundial de l'Alimentació.

"Fem una crida a tots els membres dels nostres moviments, en totes les parts del món, a participar i a realitzar un dia de dejuni el 16 d'octubre, en solidaritat amb els pobres i les persones marginades que s'enfronten cada dia el problema de fam. Tots nosaltres desitgem posar en marxa un fons especial amb el estalviat en el dejuni d'aquest 16 d'octubre que permeti posar en marxa accions que permetran lluitar per l'eradicació de la fam"

D'altra banda, els membres dels moviments poden organitzar accions locals a partir del estalviat en les activitats realitzades en aquest dia de dejuni. El moviment coreà, el CCFM, ha acollit la crida de la FIMARC de manera molt positiva i ha convidat els seus membres a col·lectar arròs per enviar 125 tones d'arròs a Corea del nord per donar suport a les persones que pateixen fam mostrant així de manera concreta la seva solidaritat.

4.- Principals temes tractats en la publicació (VMR) Veu del Món Rural en els números del 2010:

Núm. 97, 2010/01 - Decreixement, sobrietat feliç, camí cap a economies solidàries + Orientació Pla de treball FIMARC 2010-2014

Núm. 98, 2010/02 - "MENYS, és MÉS" Actuar en el camí del Decreixement.

Núm. 99, 2010/03 - Acaparament de terres: destrucció de la agricultura camperola familiar

Núm.100, 2010/04 - Les Dones i el dret de propietat de la terra

Per la profunditat del contingut en destacarem, de manera resumida i esquemàtica, algunes afirmacions que s'hi expressen i les crides i demanda de compromisos que des de la FIMARC es fan a tots els actors de la societat mundial: polítics, poders econòmics, consumidors, ciutadans, militants dels moviments..... (anirem penjant en la web el text complet dels exemplars publicats de la VMR)

4.1.- Núm. 97, 2010/01

“Decreixement, sobrietat feliç, camí cap a economies solidàries”

Decreixement, «una paraula que sona malament

"Aquesta paraula de" decreixement "sona malament a les nostres orelles. Per a nosaltres és un insult als més desproveïts que no tenen el mínim, una petició als que tenen molt poca cosa, petició que podria fer-los sentir culpables de tenir poca cosa; inútil per als benestants que ni tan sols es sentiran afectats i seguiran explotant el sistema neoliberal que fa als rics cada vegada més rics i els pobres cada vegada més pobres. Aquesta paraula sona malament ...I, tanmateix, més enllà de la paraula en si, què podem dir d'aquesta idea de decreixement

Qüestionar el sistema econòmic

"Es tracta de repensar la manera de consum familiar, de revisar la gestió dels béns que tenen les famílies, en el sentit de reduir els malbarataments i els excessos, perquè les famílies millorin la seva salut i tinguin béns per ajudar els indigents. També cal reduir la dispersió dels béns per posar-los al servei de tots." (MCF - Togo).

"En l'àmbit econòmic, fer que baixin la producció i el consum. Que el creixement econòmic deixi de ser el fonament de les decisions polítiques. Es tracta de qüestionar el sistema econòmic en el qual el creixement és un imperatiu " (ACRF - Bèlgica). *Intervenció d'Agnès Jamar (ACRF, Bèlgica)*

"Cal repensar d'una altra manera diferent el desenvolupament econòmic. El desenvolupament econòmic actual no és ni viable a llarg termini ni equitatiu. Es tracta de ser més per fer créixer l'humà, per a la realització dels drets fonamentals. Aquest concepte posa en relleu l'ésser abans del tenir." (Grup de treball FIMARC sobre Drets humans - GT / FIMARC / DH).

Es necessita una voluntat política

Per descomptat, les dificultats no falten per entendre el que significa el decreixement.

"Hi ha resistències individuals. També cal canviar la nostra forma de pensar i el nostre comportament, canviar de "paradigma": sortir de l'economicisme. Però tot està per construir per desenvolupar una alternativa creïble. També hem de dialogar amb els països del Sud i escoltar-los" (ACRF - Bèlgica).

Ho subratlla també el GT / FIMARC / DH: "No cal oblidar els pobles pobres. Cal enfrontar la pobresa soferta que destrueix l'humà; combatre-la. Però el compromís voluntari dels individus és insuficient: cal una voluntat política per tenir alternatives."

Al mateix temps, uns moviments destaquen possibilitats per fer entendre aquest concepte. Pot ser una oportunitat "per fer reflexionar sobre altres possibilitats, sobre una societat sostenible. Una societat de decreixement ha de ser serena i distesa, en el respecte dels drets humans fonamentals per a tots" (GT / FIMARC / DH). "Hem de ficar-nos de ple en un problema de fons, que compromet al conjunt de la societat i fa d'aquest un treball d'educació permanent en el medi rural" (ACRF - Bèlgica).

Donar suport i desenvolupar alternatives locals

"Prou de saqueig, prou d'injustícies" crida el ACAR (Suïssa), que proposa treballar el "respecte dels drets de cada un, el respecte de la terra, com a mare proveïdora que se'ns ha prestat i que els hem de prestar a nostres fills que la prestaran al seu torn."

"S'ha de donar a conèixer i reconèixer els drets de les dones, recrear els vincles socials en els pobles, ser actor d'un desenvolupament sostenible al servei de l'humà. Es tracta de posar a l'humà primer i no l'economia. Hem de privilegiar tot el que generi solidaritat, justícia, equitat, fomentar l'agricultura familiar i local, i donar suport alternatives a petita escala, de proximitat" (ACRF - Bèlgica).

"Espais de debats i d'expressió, el Moviment CMR llança una crida als responsables sindicals i polítics perquè escoltin el desemparament dels rurals, perquè actuen per la solidaritat, per arribar a ser-ho i la dignitat dels homes i dones que viuen en tots els territoris rurals." (CMR - França).

Repartiment i compartir de les riqueses

Tots els moviments i grups subratllen els valors en els quals cal basar aquesta construcció del món per a tothom: respecte de l'ésser humà, de la terra, l'aigua, l'aire, defensa de la pagesia familiar; "El moviment està a favor del desenvolupament integral l'home i de tot l'home" (MFC - Togo).

"Es tracta simplement del repartiment i del compartir de les riqueses, de la solidaritat i de la cooperació entre pobles. També cal privilegiar el gust pel bell, "l'inútil" o el que "no té preu", i el sentit de l'altre." (ACRF-Bèlgica). "Cal posar l'economia al servei de l'Home, i no deixar a ningú abandonat.

L'Home ha d'estar en el centre de les decisions i de les eleccions, ha de viure en harmonia amb la terra i amb tots els homes. Es tracta de posar els més pobres en el centre de les decisions. Hem d'aplicar la declaració universal de Drets humans. Desenvolupar també la democràcia a la ciutat i en el treball." (GT / FIMARC / DH).

Tres reptes d'enfrontar

Proposem un primer enfocament de la idea de decreixement : 1/ "El creixement econòmic ha de deixar de ser el fonament de les decisions polítiques. 2/ El decreixement té en compte altres valors . 3/Es tracta de qüestionar el sistema econòmic en el qual el creixement és un imperatiu."

Quin és el fonament de la nostra espiritualitat?

El capitalisme dissol els valors. Desfà i dissol valors i els substitueix per altres. La mercantilització és el valor suprem que desenvolupa el capitalisme i que redueix els altres valors a l'únic valor econòmic.

El problema del segle XXI no és la falta de religió ni la diversitat de religions sinó la nova idolatria del mercat.

El mercat assumeix les característiques d'una entitat de transcendència: omnipresència, omnisciència, poder absolut, justicier. El mercat s'alimenta del sacrifici humà que li és inherent. Això ens porta a una pregunta important: quin és el fonament de la nostra espiritualitat? Especificant que l'espiritualitat és la recerca de sentit en el que fem i sentir el que vivim té un sentit. L'espiritualitat és el sentit de la vida. És per això que el capitalisme "líquid" inverteix molt per colonitzar la regió més íntima de l'ànima humana. "

La lògica mercantil dirigeix el món rural

En la fase actual de mutació del nostre món - d'inversió de valors - es dona la primacia a la producció de béns, de mercaderies. Les societats multinacionals i totes les grans empreses 'usen' l'ésser humà per aconseguir el seu objectiu: crear necessitats i després fer-les necessàries, i així poder produir per vendre. "La lògica mercantil impregna les relacions socials del món rural i agrícola (agrobusiness).

Aquesta xarxa engloba, amenaça i dirigeix el món rural: les produccions cotitzen en borsa, els capitalistes compren i venen llavors, terres, màquines, etc. La xarxa de multinacionals forja dels comportaments dels rurals en els models consumistes del capitalisme "líquid". "

El decreixement, un projecte polític

Després d'haver analitzat les contradiccions del capitalisme, Bartolomé Ruiz proposa pistes d'acció per aconseguir el decreixement: "Menys és més, és una nova re / evolució". Subratlla tres reptes que hem d'enfrontar en la nostra acció: "Canvi d'estructures en el sistema econòmic-polític per aconseguir una justícia global per a tots; alliberar les subjectivitats de les traves simbòliques que ens fan submisos al sistema, el repte és construir subjectivitats autònomes que tinguin com a referència ètica el reconeixement de l'altre com a diferent i semblant, canvis culturals per desenvolupar l'alteritat, l'austeritat, el no-creixement (o el decreixement).

El projecte del decreixement és polític i consisteix en la construcció, tant al Nord com al Sud, de societats disteses, autònomes i austeres.

Per al Nord, el decreixement no només és un objectiu sinó una necessitat. Les societats del Sud, tot i que estiguin impregnades de la ideologia del creixement, no són, majoritàriament, societats de creixement sinó de supervivència, per als rurals entre d'altres. "Aquests conceptes remetent a conceptes que la FIMARC ja ha desenvolupat: sobirania alimentària; economies socials i solidàries.

4.2.- Orientació per al pla de treball de la FIMARC 2010 - 2014

Objectius globals i eixos de treball

El context actual de la mundialització i crisi que afecta de prop els rurals ens conforta en la nostra visió d'un desenvolupament local i sostenible a amplificar. Les crisis recents en alimentació ens reforcen en la necessitat d'entendre i fer entendre als nostres membres els reptes actuals que són l'escalfament climàtic, els agrocarburs i els fenòmens relativament nous del acaparament de les terres (land grabbing). Més que mai defensem la sobirania alimentària i economies solidàries. El tema que proposem als nostres moviments per a la seva reflexió és el decreixement o el mesurament dels paràmetres d'un creixement raonat que permeti el desenvolupament de tots, preservant el nostre capital naturalesa per a les generacions futures.

Per aconseguir-ho, cal treballar en diferents nivells:

- Amb els nostres grups de base: perquè estiguin informats dels reptes i organitzin el seu treball d'advocat i accions en funció de les seves realitats;
- Amb la nostra xarxa internacional per actuar en les polítiques internacionals;
- En l'Església que segueix sent un interlocutor significatiu en el món.

L'objectiu global de la FIMARC segueix sent el mateix: manteniment de les poblacions rurals en el seu medi de vida perquè tinguin una vida digna.

Eixos de treball principals que haurem d'adaptar dependent de la realitat dels moviments i dels continents:

- Sobirania alimentària: accés a la terra, manteniment dels rurals en el seu medi;
- Economia solidària;
- Drets humans.

Objectius específics

- Formació de les organitzacions i moviments rurals per permetre'ls organitzar-se en les seves accions d'advocat i lobbying i per a la realització de les seves activitats, mitjans: publicació de documents i material pedagògic, organització d'intercanvis de camperols a camperols, seminaris de formació ...;
- Organització de les opinions d'aquests rurals per transmetre a les instàncies de decisions; mitjans: comunicació fluida per difondre les opinions dels rurals, la visita a moviments i la participació en algunes de les seves activitats ...;
- Animar les coordinacions continentals i garantir una coordinació mundial efectiva de totes les regions i en tots els sectors d'intervenció;
- Suport als moviments i a les organitzacions membres; mitjans: secretaria internacional i coordinacions dinàmiques i vives;
- Reforç de la nostra xarxa, mitjans: participació en diferents activitats d'organitzacions regionals o internacionals que treballen en els mateixos sectors que la FIMARC.

Activitats i publicacions

- En totes les activitats realitzades, la formació ha de ser un objectiu permanent. Això es pot fer en el marc d'una sessió mundial, trobades o seminaris regionals o continentals.

- Els mitjans són intercanvis entre rurals i camperols, per conèixer el que viuen i fan els uns i els altres. Aquesta formació també afecta els líders rurals, o sobre un tema específic, com el fenomen de les migracions a Amèrica llatina.
- S'ha suggerit la publicació d'un document pedagògic sobre el fenomen d'acaparament de les terres (land grabbing). Aquest fenomen s'està expandint. És un dels reptes crucials per al món rural.
- Si se segueix malventant les terres com ara, només els queda als camperols anar a fer créixer la població de les megalòpolis o immigrar per intentar sobreviure.
- Cal mantenir la publicació regular de la "Veü del món rural", instrument d'informació i formació per a tota la xarxa de la FIMARC.
- També és desitjable que els moviments i organitzacions d'una mateixa regió puguin comunicar mitjançant un butlletí informatiu.
- La secretaria internacional té un paper clau en el seguiment i acompanyament dels moviments i organitzacions membres, i en el suport a les coordinacions continentals.
- El treball d'advocat i de lobbying ha de continuar, gràcies a la presència de la FIMARC en diferents espais de debats i d'acció, com el Consell de drets humans de l'ONU, un grup de treball de les agències de solidaritat financera, la FAO (organisme de l'ONU per a l'alimentació i l'agricultura), un partenariat amb agències de desenvolupament i altres moviments internacionals.

5.- Núm. 98, 2010/02.- "MENYS, és MÉS" Actuar en el camí del Decreixement.

Ens proposem, diuen, comprendre millor el concepte de decreixement, perquè és necessari, és a dir situar el nostre reflexió i aquesta proposta en el context actual, de reflexionar partir de les nostres realitats de camperols i de rurals, de fer els llaços amb la sobirania alimentària i per fi fer del decreixement un veritable projecte polític. Però quin tipus de projecte polític?

Com a primera eina per tractar a comprendre millor tot això ens proposen el cercle virtuós dels 8 R ... re avaluar, re conceptualitzar, reestructurar, redistribuir, re localitzar, reduir, reutilitzar i reciclar.

El tema del decreixement o del creixement feliç, és realment també al seu inici. Més i més organitzacions de la societat civil comencen a reflexionar, tot i que de vegades li diuen de manera diferent. No hem de caure en el parany de les paraules però hem d'intentar definir junts aquest projecte en les seves dimensions polítiques, econòmiques i culturals per a permetre a tots viure feliç en un món més just i sostenible. Tot aquest treball ens portarà a definir nous paràmetres de mesura del creixement o del de-creixement o d'una altra forma de creixement que pren en conte la satisfacció de les necessitats de tots,

5.1.- "EL MERCAT HA DE REGULAR TOT"

Abans de tractar el tema concret del decreixement, els participants en el Trobada mundial van ser convidats a reflexionar sobre el que és el capitalisme. Alguns aspectes van ser presentats per Castor MM Bartolomé Ruiz. *(Els textos entre cometes són cites de Bartolomé Ruiz).*

Un dels principis del capitalisme és que "la vida humana i tota la vida del planeta són simples mitjans de producció en la lògica de la recerca de benefici. L'interès privat preval sobre l'interès públic o col·lectiu, el particular sobre el comunitari, el bé individual passa abans del bé comú. "

5.1.1.- Creixement de les desigualtats entre rics i pobres

Una de les conseqüències del funcionament del capitalisme és que "el egoisme individual (l'interès personal) és el principi regulador de les relacions socials. L'acumulació il·limitada de riquesa personal o particular és el motor de la iniciativa econòmica. La desigualtat social és natural i cal considerar-la com un factor positiu d'incitació al creixement econòmic.

El principi natural que regula aquest funcionament és el mercat. "Es convida a cadascú a desenvolupar les seves pròpies capacitats personals, no al servei del bé comú sinó per al seu propi profit i benestar.

Una de les contradiccions d'aquest sistema econòmic és l'ampliació de les desigualtats socials ja que "la lògica de l'acumulació il·limitada porta a una oligarquia econòmico-política. La democràcia és formal, en efecte, una oligarquia controla el govern del món. "

També hem de subratllar una contradicció: "La producció il·limitada de béns és incompatible amb els recursos naturals limitats del nostre planeta. No és possible generalitzar el model de consum de riqueses a tota la humanitat. També hem de destacar que el mercat - i les seves suposades lleis naturals - està lluny de ser una cosa natural, és una ideologia que el poder manipula hàbilment. "

5.1.2.- Món rural i camperol sotmès a la dependència

Una de les conseqüències d'aquest sistema de recerca contínua del profit màxim és l'emergència de l'especulació, del capitalisme financer (Guanyar diners per guanyar diners).

També és una reducció del paper de l'Estat en tots els sectors, ja que la iniciativa personal hauria de permetre una regulació de la vida social. Tot això porta a la crisi actual del sistema econòmic mundial, amb conseqüències negatives per a les poblacions més pobres.

Altres conseqüències són visibles avui: les migracions dels pobles pobres cap a països rics. Aquests es protegeixen instal·lant barreres policials en les seves fronteres, la qual cosa provoca l'emergència de violència social, motins del fam, fanatismes.

En aquest context global, el món rural, que té les seves pròpies lògiques, no està aïllat del capitalisme actual. "La lògica del mercat impregna les relacions socials del món agrícola i rural. És una xarxa que engloba, amenaça i dirigeix al món rural: les produccions cotitzen en Borsa, els capitalistes compren i venen llavors, terres, màquines, etc. La xarxa de multinacionals forja els comportaments dels rurals per adaptar-los a els models de consum globalitzat. "

5.2.- ACTUAR JUNTS PER VIURE MILLOR

La pregunta que cal plantejar-se és com sortir de la ideologia dominant que ens condiciona cada dia. **Tenen els pobres dret al decreixement?**

Castor Bartolomé Ruiz explica el "cercle virtuós de les 8 R":

- **Reavaluar i reconceptualitzar:** és a dir repensar l'educació, ja que els conceptes apresos del sistema bloquegen nostre esperit, el que ens impedeix veure altres oportunitats;
- **Reestructurar i redistribuir:** això suposa un canvi de valors i un canvi radical de les relacions socials de producció i de distribució;

- **Relocalitzar:** produir localment els productes i serveis que cobreixin les necessitats locals i es financen amb els estalvis locals, quan tenim en compte els costos socials i mediambientals del transport, podem relocalitzar moltes activitats, el sector de les energies renovables està adaptat al principi de la producció / consum local;
- **Reduir, reutilitzar, reciclar:** tot ha d'estar pensat en la perspectiva de la "sobrietat".

5.3.- ACTUAR.- Anar a la font de les nostres motivacions i de la nostra espiritualitat

En els treballs de conclusió de l'Encontre mundial es van proposar diverses orientacions d'acció que ens conviden a qüestionar la font de les nostres motivacions i de la nostra espiritualitat:

- Satisfacció de les necessitats essencials de tots els humans en el respecte del medi ambient;
- Donar prioritat a la vida: "Viure bé és la recerca de bona convivència en la comunitat, on tots els membres es preocupen pels altres.
- Cercar acord mitjançant el consens en el respecte de les diferències: es tracta d'aprofundir la democràcia, per prendre decisions junts, sense sotmetre l'altre al silenci, escoltar l'altre, en el respecte de les seves diferències i de la seva pròpia riquesa;
- Viure la complementarietat, el que suposa com a principi que tots els éssers que viuen al planeta es completin els uns i els altres, aleshores, també es tracta de la recerca de l'equilibri natural amb la natura, tot això es refereix a una vida en societat amb equitat i sense exclusió;
- La funció de l'agricultura és alimentar la població, es tracta d'aplicar la sobirania alimentària, que permet cobrir les necessitats locals de les poblacions i desenvolupar economies locals: això també implica la protecció de les llavors camperoles o de granges, i llavors el rebuig dels organismes genèticament modificats (OGM), també es tracta d'utilitzar l'aigua per al bé de tots;
- Viure bé exigeix el respecte i la promoció de la dona, que té la responsabilitat, entre altres, de donar la vida i protegir tots els fruits de la Terra Mare (la Pachamama), també ha de trobar el seu espai en tota l'organització de la comunitat i de la societat.

6. - Núm. 99, 2010/03 - Acaparament de terres: destrucció de la agricultura camperola familiar

L'accés i el control de la terra en el context de sobirania alimentària és el tema central d'aquest VMR99. L'article principal d'aquesta edició tracta de la tendència creixent de l'acaparament de les terres per tot arreu en el món i com això destrueix l'agricultura camperola familiar.

L'acaparament de terres pot ser definit com la compra o el lloguer de grans camps de terra per nacions riques no autosuficients al nivell alimentari o per inversors privats en països majoritàriament pobres o països en desenvolupament amb finalitat de produir productes alimentaris per a l'exportació. Però per a la gent ordinària, això significa la pèrdua de control sobre la seva terra, sobre la seva aigua i altres recursos, la privació del seu accés a l'alimentació, la pèrdua de la seva identitat com també la pèrdua de la seva sobirania.

Els Estats, les societats transnacionals i altres sectors privats han començat a propagar un nou eslògan * més inversió en agricultura * però en realitat utilitzen aquest terme, invertint en la terra, per l'acaparament. D'una banda, en resposta a aquesta nova onada d'acaparament de terra que és un nou desafiament per a la nostra societat, el Banc Mundial promou un nou set de 7 principis per guiar aquestes inversions i permetre el seu èxit. La FAO, el FIDA (Fons internacional per al desenvolupament agrícola) i la CNUCED (Conferència de les Nacions Unides sobre el Comerç i el Desenvolupament) es van posar d'acord per ajuntar el Banc Mundial i per empenyer col·lectivament aquests principis. Serà important observar atentament aquest canvi. D'altra banda, la FAO, de manera independent, va començar un nou procés per posar una guia voluntària de governança responsable de gestió de les terres.

Acaparament de terres: destrucció de l'agricultura camperola familiar

Des de fa uns anys, l'acaparament de terres es desenvolupa per tot el món. Es tracta de l'adquisició (lloguer, concessió, fins i tot compra) per multinacionals o Estats, de vastes zones cultivables a l'estranger i a llarg termini (sovint 30-99 anys), per generar productes alimentaris bàsics o productes per als agrocarburants, destinats a l'exportació. Amb menyspreu del dret a la alimentació per a les poblacions locals, Estats i societats transnacionals (STN) acaparen terres riques, per al seu exclusiu profit. En aquest dossier del VMR99, ens proposem una primera anàlisi d'aquesta realitat mundial. Confien que serà un instrument per a permetre a cada moviment i grups mirar en el seu país aquestes realitats, analitzar-les, i buscar com actuar per al dret dels pobles a la sobirania alimentària i a disposar de les seves riqueses.

7.- Núm.100, 2010/04 - Les Dones i el dret de propietat de la terra

La crisi alimentària mundial ha revelat a plena llum els efectes devastadors de les polítiques d'alliberament de l'agricultura i l'abandonament de les agricultures familiars i camperoles en profit de l'agricultura industrial. Al mateix temps, l'accés a la terra es converteix en un problema econòmic, polític i mediambiental decisiu. Es posa l'accent en l'important paper de les dones rurals en el desenvolupament local. Aquest informe posa de relleu unes situacions, uns problemes, proposa unes perspectives d'acció per fer que les dones tinguin el seu lloc per complet en la construcció d'un futur millor junts.

7.1.- Les dones són vulnerables i desfavorides

Privada de la seva cultura del dret a la propietat de la terra i a l'herència, en molts països, les dones no són propietàries de cap recurs: terra, bestiar, fons comercials, productes agrícoles. Àrees de la vida política, econòmica, de l'educació són vistes encara com vedat dels homes sols.

Les dones es veuen, en nombrosos països, com «mares» i «alimentadores» (o mestresses de cria). El que limita el seu lloc als camps i a la llar. Se'ls priva del poder i del control sobre els recursos. No tenen accés als mitjans de producció més que per treballar per cobrir les necessitats alimentàries de les famílies. Com a resultat, les dones són doblement vulnerables i desfavorides en les pràctiques d'herència i en les normes del dret de propietat. En l'immens grup de camperols sense terra, o dels que no tenen garantits els seus drets a ella, les dones són les més vulnerables i les més pobres. institucionals que estan fora del seu control.

7.2.- LES DONES ACTUEN PER L'AGRICULTURA FAMILIAR I CAMPEROLA

"Les desigualtats dones / homes s'arrelen en uns sistemes polítics, socials, econòmics, culturals i religiosos, en un sistema d'explotació de la immensa majoria de les dones i homes per una minoria. L'opressió patida per les dones és l'expressió més visible d'aquesta dominació. Es constata en el món agrícola que una gran part de les petites activitats funcionen gràcies al treball gratuït de la dona. Les dones indígenes pateixen una doble discriminació: com a dones i com indígenes.

A causa dels esquemes tradicionals, a la dominació de l'home, les dones difícilment poden accedir a la propietat de la terra, romanen dependents i vulnerables i tenen la mateixa dificultat per ocupar llocs de gestió, especialment de les organitzacions camperoles. En nombrosos països es constata una feminització de la pobresa, conseqüència de l'acumulació de discriminacions econòmiques, socials, escolars, polítiques, culturals.

En el conjunt dels anomenats països en desenvolupament, les dones tenen menys del 2% de les terres i tenen accés a menys del 5% dels serveis. Ara bé, la productivitat de la terra conreada augmenta quan la dona és la seva propietària. La garantia i la seguretat de posseir la terra permet a les dones accedir a la formació, a les responsabilitats en les organitzacions. Això permet una major escolarització dels nens, i especialment de les nenes

7.3.- Qüestionament de l'agricultura industrial

La lluita de les dones per a l'accés a la terra qüestiona el sistema dominant de l'agricultura industrial. En aquest sistema, milions de camperols i camperoles són privats dels mitjans de producció. Aquest model, que afavoreix el monocultiu, el consum intensiu d'aigua, d'energia, de pesticides, no és sostenible.

Al contrari, l'agricultura familiar i camperola combina els aspectes socials, econòmics, mediambientals. Afavoreix els cultius d'aliments, el consum local, posant en pràctica la sobirania alimentària dels camperols i dels pobles. Aquesta agricultura té la capacitat d'alimentar la humanitat. Amb l'imperatiu que les dones tinguin el seu ple lloc com a productores econòmiques, agents locals de la vida familiar, comunitària, social, política, i que puguin accedir a la formació, a les responsabilitats, a les decisions.

7.4.- ACTUAR JUNTS, DONES I HOMES

Massa sovint hi ha una discrepància entre els textos de lleis i la seva aplicació pràctica. Una acció és, per tant, fer evolucionar les mentalitats, perquè els textos siguin aplicats, per tal que les dones puguin accedir a la propietat de la terra. Això passa per prendre consciència de la necessitat de canviar els costums. Implica una escolarització de les nenes, una promoció de l'alfabetització de les dones. El que els permet tenir el seu lloc en totes les instàncies.

Els Grups i Moviments han de denunciar les situacions d'injustícia, les seves causes i conseqüències. El que exigeix interpellar als responsables polítics, donant a conèixer les situacions i contribuint a canviar les lleis per a l'accés de les dones a la terra.

7.5.- Emprendre accions en xarxa

Cal actuar per tant a la vegada en el terreny polític, per fer evolucionar la legislació, i en el de l'evolució de la dona: desenvolupar la seva capacitat, educació, formació. Això implica treballar en xarxa amb altres organitzacions i amb els poders públics

Es tracta de respondre a l'exclusió econòmica i financera de les dones mitjançant el reforç de la seva autonomia i la millora de les seves condicions materials, especialment per les que no tenen terra. Així es fa sorgir la plena ciutadania de les dones. S'afavoreix una vida sense violència, sense dependència econòmica de la dona respecte al seu cònjuge.

L'accés a la terra - fins i tot en superfícies petites - contribueix a reforçar la seguretat alimentària, permet a les famílies suportar els cops de les crisis alimentàries, afavoreix una veritable igualtat entre dona i home i posa en pràctica una gestió comuna de la terra i dels recursos naturals.

Les Organitzacions i Moviments han de lluitar per reformes agràries en benefici dels pobres i de les dones. Cal, per tant, promoure informació, organitzar legats a favor de les dones i del seu accés a la terra. Això implica reforçar les capacitats humanes de tots els agents, especialment els més pobres i les dones, en una visió a llarg pla.

Per una nova cultura de la llibertat

Lliure no és aquell que fa el que vol, sinó aquell que sap discernir el que vol;

Lliure és aquell que aprèn a desitjar el mínim del necessari per a obtenir el màxim d'autonomia;

Lliure és el que es desprèn críticament dels reclams consumistes posant les coses al seu servei i no ell al servei de les coses;

Lliure és qui tria la qualitat de vida sobre la quantitat de coses;

Lliure és qui va aprendre a governar sobre els seus desitjos i no ser governat per ells, a comandar sobre la seva voluntat i no es guiat per dispositius externs;

Lliure és qui fa del temps una forma de vida i no una mercaderia productiva;

Ningú neix sabent ser lliure. La llibertat es conquista a través de l'aprenentatge del govern de si

Per ser lliure ha d'aprendre a governar els seus impulsos i desitjos, i no es deixar portar per ells.

Castor MM Bartolomé Ruiz - Trobada mundial FIMARC 2010

LA FIMARC ÉS EL BRAÇ I LA VEU QUE ENS PERMET SER PRESENTS EN EL DEBAT I L'ACCIÓ INTERNACIONALS PER A LA TRANSFORMACIÓ HUMANITZADORA, EQUITATIVA I JUSTA DE LA SOCIETAT MUNDIAL.

EN UN MÓN GLOBALITZAT I PLE D'INTERRELACIONS PLANETÀRIES, LIMITAR EL NOSTRE COMPROMÍS EXCLUSIVAMENT ALS NOSTRES POBLES I COMARQUES PODRIA QUEDAR INCOMPLET, DESLLIGAT I, FINS I TOT, EN CONTRADICCIÓ AMB L'EQUILIBRI UNIVERSAL.